

**TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE**  
**M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (ECONOMICS)**  
**EXAMINATION: DECEMBER – 2024**  
**FIRST SEMESTER**

**Subject: Economics of Agriculture (ECOMJE-101)**

**Date: 23/12/2024**

**Total marks: 100**

**Time: 10.00 am to 1.00 pm**

**Instructions:** 1) Attempt all Questions. 2) Figures to the right indicate full marks.  
3) Answer should be precise and to the point.

**Q. 1) Answer any FOUR of the following questions in 500 words. (60)**

- 1) Describe critically the role of agriculture in economic development
- 2) Discuss critically the theory of unlimited supplies of labour given by Arthur Lewis
- 3) Discuss critically the factors affecting farming system
- 4) Describe the inter-linkages between the agricultural development and environmental issues
- 5) Discuss the law of diminishing returns
- 6) Explain the various types of agricultural business

**Q. 2) Answer any FOUR of the following questions in 300 words. (40)**

- 1) Describe the significance of agricultural production function
- 2) Discuss the features of contract farming
- 3) Explain the scope of economics of agriculture
- 4) Describe the features of capitalist farming
- 5) Describe the various types of agricultural production function
- 6) Describe the objectives of farming system

**मराठी रूपांतर**

**सूचना :** १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.  
३) उत्तर तंतोतंत आणि मुद्देसुद असावे.

**प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दात लिहा. (६०)**

- १) आर्थिक विकासात शेतीची भूमिका टिकात्मकरीत्या स्पष्ट करा
- २) आर्थर लुईस यांनी दिलेल्या श्रमांच्या अमर्याद पुरवठ्याच्या सिद्धांताची टीकात्मक चर्चा करा
- ३) शेती व्यवस्थेवर परिणाम करणाऱ्या घटकांची टीकात्मक चर्चा करा
- ४) कृषी विकास आणि पर्यावरणीय समस्या यांच्यातील आंतरसंबंधांचे वर्णन करा
- ५) घटते उत्पन्नफल सिद्धांताची चर्चा करा
- ६) शेती व्यवसायाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा

**प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ३०० शब्दात लिहा. (४०)**

- १) कृषी उत्पादन फलनाचे महत्त्व स्पष्ट करा
- २) करार शेतीची वैशिष्ट्ये सांगा
- ३) कृषी अर्थशास्त्राची व्याप्ती स्पष्ट करा
- ४) भांडवली शेतीची वैशिष्ट्ये सांगा
- ५) कृषी उत्पादन फलनाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा
- ६) शेती पद्धतीची उद्दिष्टे सांगा